

HIREK

0000

— **Kihallgatások a királynál.** Bécsből jelentik: A király vasárnap Czernin külügyminisztert és Sylva-Tarouca osztrák földművelésügyi minisztert külön kihallgatáson fogadta.

— **A volt kancellár Lajos bajor királynál.** Münchenből jelentik: Lajos bajor király meghívta Bethmann-Hollweget vadászatra. A volt birodalmi kancellár vasárnap érkezett meg és a király vendége.

— **Hindenburg hetvenedik születésnapja.** Berlinből jelentik: Hindenburgot holnapi hetvenedik születés napja alkalmából az összes lapok lelkes cikkek keretében ünneplik. Hindenburg születésnapját nemzeti ünnepnek mondják és hangsúlyozzák, hogy a középeurópai szövetségben egyesült népek jókívánatait kísérik a hetven éves hadvezért.

— **Az Erdélyi Szövetség anneksziós határozata.** Kolozsvárról jelentik: Vasárnap délután az Erdélyi Szövetség szervezkedő gyűlést tartott gróf Bethlen István elnöklésével, amelyen megjelentek gróf Apponyi Albert és Földes Béla miniszterek is. A gyűlésen megalkotották az Erdélyi Szövetséget, amely Erdély rekonstrukciója és védelme jegyében született meg. A határozati javaslat, amelyet a szervezkedő gyűlés egyhangulag elfogadott, részletesen foglalkozik az Erdély rekonstrukcióját megalapozni hivatott kérdésekkel és egyben kimondja, a magyar-román határ javunkra való kiegészítésére szükségesnek tartja, hogy az erdélyi hegygerinc tulsó oldalán *védelmi zóna jusson birtokunkba.* A határozati javaslatban báró Kemény Árpád indítványára a nemzetiségi ezredek megszüntetését is követelik. Földes Béla mi-

niszter az állam pénzügyi támogatásáról biztosította a szövetséget, majd gróf Apponyi Albert szótott a katonai határ szükségességéről. A kulturhatárt pedig — mondta — kormányhatósági intézkedésekkel kell megjavítani. A gyűlés végül üdvözlő táviratot küldött Mezőssy Béla földművelési miniszternek, amelyben bizalmáról biztosítja.

— **Károlyi Mihály a berni békekonzferencián.** Budapestről jelentik: Gróf Károlyi Mihály hétfőn reggel Bécsbe utazott. Gróf Károlyi Bécsből néhány nap múlva Bernbe utazik, ahol részt vesz a nemzetközi békekonzferencián.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr. Elemy Sándor szegedi királyi törvényszéki bírót a szegedi munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökévé három év tartamára kinevezte.

— **Tompa Mihály emlékünnepe.** Budapestről jelentik: A Petőfi-Társaság vasárnap a Magyar Tudományos Akadémiai dísztermében Tompa Mihály születésének századik évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartott, amelyen felolvasással és szavallattal Sas Ede, Lőrinczy György, Peterdi Andor rendes tagok és Jászai Mari szerepeltek.

— **Kitüntetések.** Szűcs József 46. gyalogezredbeli főhadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a legfelső dícsérő elismerés másodszor tudtul adatott. Gildi Sándor 46. gyalogezredbeli főhadnagy-számvivőnek a legfelső dícsérő elismerés tudtul adatott. Nádasdi Pál őrzetöt, Császár József, Szabó Atanász, Széll Szilveszter, Sztojkov Márton, Molnár K. János 5-ös honvédek, Szőke József tizedest, Buri Bálint, Czelák György, Davicsovics Miklós, Ladazi Péter, Szabó Sándor, Szűcs János, Széll Péter, Fodor András, Sohajda István, Ambrus István, Barát József, Gál János, Gulyás István, Hallam Károly, Kecskeméti Ferenc, Kovács István, Máté Ferenc, Mészáros Imre, Török Pál, Tóth István, Nógrádi János, Horváth István 5-ös honvédek, Czi-

bolya János őrzetöt, Berkecz Géza őrzetöt, Wolf Károly tizedest, Martin Eliás, Urbán József, Antal István, Meggyesi János, Ács József, Kollár József, Bacsi János, Gulyás Ferenc, Garay István, Molnár Mihály 5-ös honvédek, Kökény István őrzetöt, Koresmáros János őrmestert, Georgievits Nándor őrzetöt, Balog József, Lenese Samu, Felhő András 5-ös honvédek, Muesi Antal őrzetöt, Dóczy Pál tizedest, Korom Jenő, Tóth András, Kiss K. Péter, Vigh Lajos, Hájós József 5-ös honvédek, Keserü Imre tart. zászlóst, Nagy Antal, Tóth Pál Mihály őrzetöket, Dobai Sándor tizedest, Király László, Weil Samu, Eke László őrzetöket, Kardos Imre, Tézsla István, Huszti Imre 5-ös honvédek, Varga Imre őrzetöt, Szőke Mihály tartalékos hadnagyot, Serbán János tizedest, Balogh József, Kószó Imre 5-ös honvédek és Konin Sándor őrzetöt a bronz vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Halálozás.** Blau László Kisteleken vasárnap délelőtt 90 éves korában meghalt. Az elhunytban Balla Jenő, a Délmagyarország munkatársa nevelőapját gyászolja.

— **Mikszath Kálmán egy ismeretlen levele** Nagyváradról jelentik: Pár hónappal ezelőtt helyezték örök nyugalomra Nagyvárad egykori főügyészét, Dus Lászlót, akinek neve irodalmi körökben is meglehetősen ismert volt. Az elhunyt főügyész hátrahagyott írásait most rendezte lánya, özv. Christoné Dus Ilona. Ezek között az írások között találták meg egy kész regény kéziratával együtt Mikszath Kálmánnak, a magyar irodalom büszkeségének következő levelét is: Kedves barátom! Meglepett szépsége regényének és nagy hatással volt reám. Hivataloskodó ember vagyok és nem igen szeretek kéziratban levő irodalmi termékeket elolvasni, de az Ön regénye elsőrangú élvezetet szerzett szépségével. Ami azonban azt illeti, hogy az én elismerésem elegendő lesz-e egy fővárosi kiadó érdeklődését felkelteni, ezt kétfelm. A kiadóknak nem fontos, hogy jó-e a könyv, hanem az a fontos, hogy veszi-e a közönség. Tehát Ön azért csak tovább dolgozzon szor-

Ady Endre: Tömörkény István.

Pár verset hoztam le Szegedre, hogy Tömörkény emlékére, ünnepére fölolvassam őket, ha rekedt hangon is és fölolvassni már végleg meg nem tanulva. Ezek a versek bus, háborús, sötét, tépett galambok, (milyen lehetnének?) hulljanak áldozásomként Tömörkény sirjára. Nagy föl fogadást szegnek meg bus hálával és szívesen, mert én soha többet föl olvasó asztalnál megmutatni nem akartam magamat. De Tömörkénnyel nekem pöröm van, nem akart pöröm s hogy most itt vagyok, magamra vállaltam egy ekzpiálást, mellyel nem tartoznék, s melyet fáradtan, betegesen s bűn nélkül is olyan szívesen adok meg a nagyszerű, szép és eleven halottnak. Egy nekrológomat értették félre a született félreértők s azt akarom ezennel megint ki kiáltani: az a magyar bölc és művész, aki Tömörkény volt, a szívemné volt. Mindig fájni fog, hogy pompás, emberi figurája, személye nem jutott annyira közel hozzám, mint az író, a sajtóságos, nagy alföldi magyar poéta. Olvasójának hűségesebb senki se volt nálam s százféle érdeklődése szinte film munkája a szemének és agyának olykor-olykor majdnem elkábított. Ahogy ő látta, hallgatta, megjelentette és megszólaltatta a tanyai magyart, azt csak diabólikusnak mondhatom, vagy Szegeden lévén: boszorkányosnak. Háborus nézése is egészen Tömörkényi, az övé, szánó, de nem csüggedt, majdnem fatalista, de könnyes humoru. Irigylendőbb és

hasznosabb, mint egykettőnké, kiknek az a büszkeségünk, hogy a háborut legkezdeté óta átkozzuk s az emberfaját szidjuk és gyalázzuk. De ugy-e bölc és jó Tömörkény István, neked mégsem lesznek idegenek és fájók az én háborus verssoraim? Hiszen alapjában minden hűségesebb magyar szív fajtája és az emberi közös-kultúra féltésével járja a háborus kálváriát. Pár áldozati galambomat hadd áldozzam föl tehát a te ünnepeiden Tömörkény István, aki miért is hagyta itt olyan gyorsan és most bennünket, mikor néhányunknak nagyon kell egymás kezét fogunk?

Készülés tavaszi utazásra.

(Élek-e én? — éltem-e én?)

Tavasz jön, nagy utra kelek,
Most minden ár elsőprí gátját,
Készítsétek az uti ládát.

Szabad vagyok, szomjas vagyok

S most indultok ti is ragyogva

Az Élet füttjét tul-zajongva,

Gyors, finom, szobás vonatok,

Télből Tavaszba ébresztők, tik,

Rómába is most készülődik,

Yachját fütteti a nagyur

S Cook-nál jegyeztet a szegény.

(Élek-e én? —, éltem-e én?)

A halleluják már előre

„Föltámadt Jézus“-t berzenkednek,

Drága nedvek és drága kedvek

Kapnak esiráztató erőre,
S a Tenger álmos, szép, nyugodt,
Az Élet indul mindenütt
És titkos, bűvös hegedük
Mindenféle nótákat pengnek
S a szonáták tréfásan legnek
Hopszazsák és nóták között,
Bécsi valcer, gondola-dal,
Nigger tánc és francia dalka,
Kölő, esárdás ölelkezik
S minden más ének szent zsvájba,
A Tél megmaradott telén
(Élek-e én?, éltem-e én?)

Egy japán kert költözött hozzánk
S az illatot illatok hozzák
Tavaszi szélből megzavarva,
Ibolyás, nótás Nizza is,
De ibolyás s nótás nagyon
Magyar sikok sok fehér falva,
Népük künn sűrűg a mezőn,
S az Élet édes szomjusága
Tikkaszt, kerget dalokba vágyva
És mindenki ujakra készül
Mámorek, megváltó vitézül
S ha van baj is, segít a Nap,
Jó szó, szép hit, szánt akarat
S régi bajtársunk, a Remény,
Csatangolnak gyönyörű dámák,
Készítsétek az uti ládát,
Tavasz jön, nagy utra kelek,
(Élek-e én, éltem-e én?)

Ady Endre.